

10 de desembre de 2019

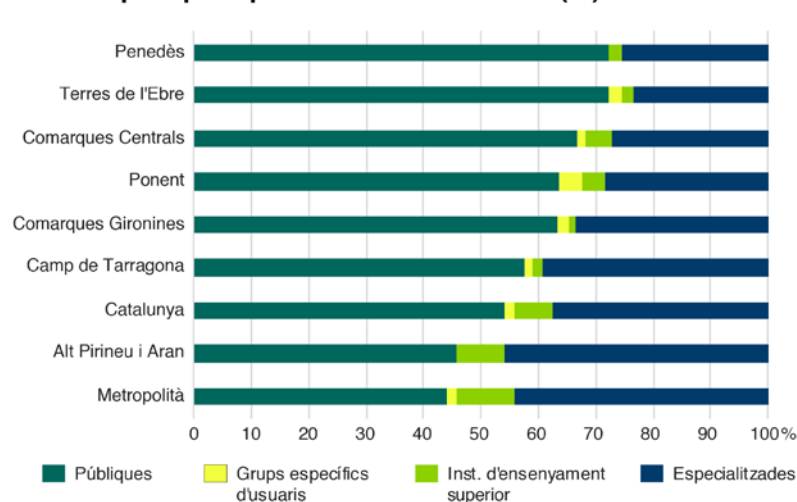
Enquesta de biblioteques. 2018

El nombre de biblioteques públiques creix un 1,3%, mentre que el de biblioteques especialitzades disminueix un 2,1%, entre el 2016 i el 2018 a Catalunya

L'any 2018 a Catalunya hi ha 850 biblioteques, 8 menys que al 2016, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). La tendència lleugerament decreixent del sistema bibliotecari de Catalunya no és atribuïble a les biblioteques d'accés públic, que són el grup més nombrós (458) i les úniques que augmenten, ja que el 2018 n'hi ha 6 més que el 2016. En canvi, les especialitzades disminueixen un 2,1% (321), com també ho fan les d'institucions d'ensenyament superior (55) i les que ofereixen servei exclusivament a grups específics d'usuaris (15).

Les biblioteques d'accés públic, que representen el 53,9% del total al conjunt de Catalunya, arriben fins al 72,3% al Penedès i a les Terres de l'Ebre. D'altra banda, a l'Àmbit Metropolità s'hi concentren 2 de cada 3 biblioteques especialitzades de Catalunya, fet que provoca que el pes de les biblioteques públiques sigui només del 43,8%.

Biblioteques per tipus i àmbits territorials (%). 2018

Font: Idescat.

Nota: En aquest gràfic no s'ha inclòs la Biblioteca de Catalunya perquè es considera una categoria única.

L'any 2018, el 96,7% de les biblioteques de Catalunya tenen accés a Internet, el 86,1% disposen de connexió wifi i el 83,3% tenen pàgina web. Pel que fa a les comarques, hi ha 25 comarques i l'Aran on totes les biblioteques tenen accés a Internet; 11 comarques on totes les biblioteques disposen de connexió wifi i 5 comarques on totes tenen pàgina web: l'Alta Ribagorça, el Moianès, el Montsià, el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà.

La densitat de biblioteques es manté estable, en 1,1 per cada 10.000 habitants al conjunt de Catalunya. Els valors més alts són al Pallars Sobirà (5,8), l'Alta Ribagorça (5,2) i les Garrigues (4,8). En canvi, la densitat més baixa és principalment al Baix Llobregat, amb un 0,7 per cada 10.000 habitants.

La disminució del nombre de biblioteques només afecta les de menys superfície útil. Les de 500 m² o més es mantenen en 332 biblioteques (39,1% del total) i augmenta el grup de biblioteques amb superfície útil d'entre 250 i 499 m², que passen de 121 l'any 2016 a 129 al 2018. En canvi, continua la disminució de biblioteques amb una superfície útil de menys de 100 m² i al 2018 són 206, 5 menys que al 2016. Els àmbits territorials amb proporcions més elevades de biblioteques de 500 m² o més són el Metropolità (48,0%), les Comarques Centrals (40,9%) i el Penedès (40,4%).

Pel que fa als fons existents, han augmentat un 1,6% respecte a l'any 2016 i arriben a 41,2 milions de documents. Les diferents categories de documents han evolucionat de manera força diferent. El fons de llibres es manté estable en relació amb el 2016 (26.208.991 volums). D'altra banda, els documents gràfics són els que més augmenten (20,9%) i els jocs els que més disminueixen (35,9%).

Quant al préstec domiciliari, el llibre és el document més prestat (11.451.505), tot i que s'ha reduït un 1,5% en relació amb el 2016. El préstec de la resta de documents també disminueix, excepte el del llibre electrònic, que ha passat de 25.806 llibres al 2016 a 42.067 al 2018.

La despesa de les biblioteques de Catalunya el 2018 ha estat de 196,1 milions d'euros. La despesa de personal ha representat el 62,6% del total, seguida de la despesa corrent, que suposa un 18%. El nombre total de persones al servei de les biblioteques l'any 2018 és de 5.102, de les quals 1.583 són bibliotecaris professionals i han augmentat un 0,5% respecte al 2016; els auxiliars de biblioteca augmenten un 1,6%, mentre que el personal especialitzat baixa un 13,7%.

Taula 1. Biblioteques per tipus. Catalunya. 2016-2018

	Biblioteca de Catalunya	Grups específics		Institucions d'ensenyament		Total
		Públiques	d'usuaris	superior	Especialitzades	
2018	1	458	15	55	321	850
2016	1	452	21	56	328	858

Font: Idescat.

Taula 2. Biblioteques per tipus. 2018

	Biblioteca de Catalunya	Públiques	Grups específics d'usuaris	Institucions d'ensenyament superior	Especialitzades	Total
Metropolità	1	186	7	43	188	425
Comarques Gironines	0	64	2	1	34	101
Camp de Tarragona	0	38	1	1	26	66
Terres de l'Ebre	0	34	1	1	11	47
Ponent	0	47	3	3	21	74
Comarques Centrals	0	44	1	3	18	66
Alt Pirineu i Aran	0	11	0	2	11	24
Penedès	0	34	0	1	12	47
Catalunya	1	458	15	55	321	850

Font: Idescat.

Taula 3. Evolució del nombre de biblioteques i equipaments. 2016-2018

	2018	2016	Bibl. per 10.000 habitants	% accés a Internet	% amb pàgina web	% amb wifi
Alt Camp	9	9	2,0	88,9	77,8	44,4
Alt Empordà	17	17	1,2	82,4	64,7	64,7
Alt Penedès	12	12	1,1	91,7	83,3	75,0
Alt Urgell	6	6	3,0	83,3	50,0	66,7
Alta Ribagorça	2	2	5,2	100,0	100,0	100,0
Anoia	13	14	1,1	100,0	76,9	100,0
Aran	4	4	4,1	100,0	50,0	75,0
Bages	26	26	1,5	92,3	84,6	84,6
Baix Camp	17	18	0,9	88,2	70,6	100,0
Baix Ebre	20	18	2,6	100,0	85,0	85,0
Baix Empordà	16	16	1,2	100,0	87,5	68,8
Baix Llobregat	56	57	0,7	96,4	82,1	87,5
Baix Penedès	11	10	1,1	90,9	72,7	100,0
Barcelonès	227	236	1,0	98,2	86,8	87,7
Berguedà	8	8	2,1	100,0	87,5	87,5
Cerdanya	4	4	2,3	100,0	75,0	75,0
Conca de Barberà	8	8	4,0	87,5	62,5	75,0
Garraf	12	11	0,8	91,7	75,0	83,3
Garrigues	9	9	4,8	100,0	88,9	77,8
Garrotxa	11	11	2,0	100,0	72,7	72,7
Gironès	28	28	1,5	100,0	92,9	85,7
Maresme	35	34	0,8	100,0	91,4	100,0
Moianès	1	1	0,8	100,0	100,0	100,0
Montsià	12	10	1,8	100,0	100,0	100,0
Noguera	9	9	2,4	100,0	44,4	88,9
Osona	25	26	1,6	100,0	84,0	80,0
Pallars Jussà	4	5	3,1	100,0	100,0	75,0
Pallars Sobirà	4	4	5,8	100,0	100,0	100,0
Pla d'Urgell	10	10	2,7	100,0	80,0	70,0
Pla de l'Estany	4	4	1,3	100,0	50,0	100,0
Priorat	4	4	4,3	100,0	50,0	75,0
Ribera d'Ebre	10	10	4,6	90,0	70,0	90,0
Ripollès	7	7	2,8	100,0	85,7	85,7
Segarra	7	7	3,1	85,7	71,4	85,7
Segrià	30	30	1,5	93,3	70,0	73,3
Selva	18	18	1,1	100,0	88,9	94,4
Solsonès	5	5	3,7	100,0	40,0	60,0
Tarragonès	28	28	1,1	92,9	75,0	85,7
Terra Alta	5	5	4,4	100,0	80,0	100,0
Urgell	9	9	2,5	100,0	88,9	100,0
Vallès Occidental	69	70	0,8	100,0	94,2	92,8
Vallès Oriental	38	38	0,9	92,1	94,7	86,8
Catalunya	850	858	1,1	96,7	83,3	86,1
Metropolità	425	435	0,9	97,9	88,5	89,4
Comarques Gironines	101	101	1,4	97,0	82,2	80,2
Camp de Tarragona	66	67	1,3	90,9	71,2	81,8
Terres de l'Ebre	47	43	2,6	97,9	85,1	91,5
Ponent	74	74	2,1	95,9	73,0	79,7
Comarques Centrals	66	67	1,6	97,0	81,8	81,8
Alt Pirineu i Aran	24	25	3,4	95,8	75,0	79,2
Penedès	47	46	1,0	93,6	76,6	89,4

Font: Idescat.

Taula 4. Superfície útil de les biblioteques. 2018

	Superfície útil total (m ²)					% biblioteques de 500 m ² i més
	Menys de 100	De 100 a 249	De 250 a 499	500 i més	Total	
Metropolità	78	70	73	204	425	48,0
Comarques Gironines	23	35	12	31	101	30,7
Camp de Tarragona	19	11	15	21	66	31,8
Terres de l'Ebre	15	13	8	11	47	23,4
Ponent	27	24	9	14	74	18,9
Comarques Centrals	20	11	8	27	66	40,9
Alt Pirineu i Aran	11	7	1	5	24	20,8
Penedès	13	12	3	19	47	40,4
Catalunya	206	183	129	332	850	39,1

Font: Idescat.

Taula 5. Superfície útil de les biblioteques. Catalunya. 2016-2018

	Superfície útil total (m ²)				
	Menys de 100	De 100 a 249	De 250 a 499	500 i més	Total
2018	206	183	129	332	850
2016	211	194	121	332	858

Font: Idescat.

Taula 6. Fons de les biblioteques. Catalunya. 2016-2018

	Llibres	Publicacions periòdiques	Llibres electrònics	Manuscrits i documents	Microformes	Partitures de música	Jocs
2018	26.208.991	933.533	1.715.562	717.889	340.850	277.342	7.881
2016	26.139.984	1.032.847	1.654.048	634.186	390.680	268.794	12.292

	Bases de dades, aplicacions i altres doc. electrònics	Documents				
		Sonors	Audiovisuals	Cartogràfics	Gràfics	Altres
2018	1.398.439	1.659.126	4.145.092	579.574	2.540.022	705.810
2016	1.326.350	1.671.670	4.088.516	551.706	2.101.250	720.970

Font: Idescat.

Taula 7. Préstecs domiciliaris de les biblioteques. Catalunya. 2016-2018

	Llibres	Publicacions periòdiques	Llibres electrònics	Documents sonors	Documents audiovisuals	Jocs electrònics	Base de dades, aplicacions i altres doc. electrònics	Altres
2018	11.451.505	771.849	42.067	517.580	2.413.667	1.719	217.356	187.654
2016	11.629.641	953.178	25.806	706.570	3.042.717	13.304	306.037	189.483

Font: Idescat.

Taula 8. Despeses corrents i d'inversió de les biblioteques. Catalunya. 2016-2018

	2018	2016	Percentatge s/total	Variació (%) 2016-2018
Despeses de personal	122.809.078	121.281.157	62,6	1,3
Despeses en adquisicions	31.469.356	28.382.409	16,0	10,9
Altres despeses corrents	35.353.562	32.022.395	18,0	10,4
Total despeses corrents	189.631.996	181.685.961	96,7	4,4
Despeses d'inversió	6.482.645	6.553.217	3,3	-1,1
Total despeses	196.114.641	188.239.178	100,0	4,2

Font: Idescat.

Taula 9. Personal al servei de les biblioteques. Catalunya. 2016-2018

	2018	2016	% s/total 2018	Variació (%) 2016-2018
Personal inclòs en la plantilla				
Bibliotecaris professionals	1.583	1.575	31,0	0,5
Auxiliars de biblioteca	1.640	1.614	32,1	1,6
Personal especialitzat	227	263	4,4	-13,7
Altres personal	573	576	11,2	-0,5
Personal no inclòs en la plantilla				
Becaris	394	391	7,7	0,8
Voluntaris	685	774	13,4	-11,5
Total	5.102	5.193	100,0	-1,8

Font: Idescat.

Nota metodològica

L'Enquesta de biblioteques és una estadística censal, amb periodicitat biennal, que té per objecte generar informació sobre les principals característiques de les biblioteques: estructura, funcionament, equipaments, volum, qualificació del personal, així com despeses i serveis que ofereixen. A Catalunya aquesta Enquesta es realitza a través d'un acord amb l'INE i la col·laboració del Departament de Cultura.

Aquesta actuació estadística recull informació de les biblioteques del sistema bibliotecari de Catalunya, independentment de la tipologia i de la dependència administrativa. Tanmateix, hi ha diverses exclusions: d'una banda, les biblioteques privades, que pertanyen a particulars o a entitats, la utilització de les quals no està permesa al públic, ni tan sols en condicions especials. D'altra banda, no s'hi inclouen les biblioteques escolars.

Més informació sobre aquesta actuació a www.idescat.cat/n3453
Servei de premsa. Telèfon +34-93.557.30.50 premsa@idescat.cat
Totes les notes de premsa a www.idescat.cat/premsa